

Nieuwsbrief STAB OGR Updates - Nummer 21, 2017

Nummer 21, 2017

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2017:7794](#) 22-09-2017

Texel/omgevingsvergunning

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2017:4807](#) 11-09-2017

Houten/handhaving

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2017:10171](#) 07-09-2017

Staat der Nederlanden

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2017:8607](#) 06-09-2017

minister van Defensie

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2017:2663](#) 04-10-2017

Amsterdam/weigering omgevingsvergunning

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2017:2661](#) 04-10-2017

Leiden/weigering omgevingsvergunning

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2017:2639](#) 04-10-2017

Hollands Kroon/omgevingsvergunning bouwen

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2017:2596](#) 27-09-2017

Zaanstad/omgevingsvergunning steigers

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2017:2553](#) 20-09-2017

Peel en Maas/planschade

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2017:2560](#) 20-09-2017

Zwolle/omgevingsvergunning vrijetijdscentrum

RECHTSPRAAK

Hollands Kroon/omgevingsvergunning bouwen

Bor. Combinatie verschillende onderdelen artikel 4 bijlage II Bor. Transformatie van kantoren naar woningen. Toename aantal woningen.

De verscheidene onderdelen van artikel 4 van bijlage II kunnen in één omgevingsvergunning gecombineerd worden toegepast en het is zo mogelijk om tegelijkertijd een omgevingsvergunning te verlenen voor een bepaald gebruik, bedoeld in artikel 4, negende lid, van een bestaand hoofdgebouw en voor de bouw en het gebruik van een bijbehorend bouwwerk, bedoeld in artikel 4, eerste lid.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 04-10-2017

ECLI: ECLI:NL:RVS:2017:2639

Zaaknummer: 201608683/1/A1

Wetsartikelen: 4 aanhef en lid 1 en 9 bijlage II Bor en 5 lid 1 bijlage II Bor

RECHTSPRAAK

Leiden/weigering omgevingsvergunning

Weigering omgevingsvergunning vanwege mogelijke verdichting en aantasting zichtlijnen. Rekening houden met vergunningvrij bouwen. Voorschriften bij omgevingsvergunning.

Het college heeft bij de beoordeling van de aanvraag rekening mogen houden met het feit dat, indien een woning in de bestaande schuur mag worden gerealiseerd en het deel van het perceel met daarop die woning vervolgens kadastraal wordt gesplitst en in eigendom wordt overgedragen, op dat perceel een nieuw hoofdgebouw ontstaat. In het achtererfgebied van dat hoofdgebouw kunnen dan vergunningvrij aan- en bijgebouwen worden gerealiseerd, hetgeen tot een verdere verdichting van het gebied leidt.

Weliswaar kunnen ingevolge artikel 2.22, tweede lid, van de Wabo voorschriften aan een omgevingsvergunning worden verbonden maar deze voorschriften mogen gelet op het bepaalde in artikel 2.22, vijfde lid, van de Wabo niet zover gaan dat daarbij kan worden afgeweken van de in artikel 2 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht gegeven mogelijkheid tot vergunningvrij aan- of bijbouwen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 04-10-2017

ECLI: ECLI:NL:RVS:2017:2661

Zaaknummer: 201607738/1/A1

Wetsartikelen: 2.12 lid 1 aanhef en onderdeel a onder 3° Wabo, 2.22 lid 5 Wabo en 2 bijlage II Bor

RECHTSPRAAK

Amsterdam/weigering omgevingsvergunning

Toepassing Bor. Afwijken bestemmingsplan. Het gebruiken van gronden voor een niet-ingrijpende herinrichting van openbaar gebied.

De Afdeling is met de rechtbank van oordeel dat het project niet kan worden aangemerkt als wijziging van niet-ingrijpende aard, gelet op de omvang en de verwachte (onbeperkte) duur van het voorziene gebruik. De ruimtelijke uitstraling van aanmerende zeiljachten is niet vergelijkbaar met een permanente ligplaats voor tien passagiersvaartuigen. Voorts zou de realisering van het project betekenen dat op die locatie andere vaartuigen dan de passagiersvaartuigen van appellante niet langer gebruik kunnen maken van het water. De rechtbank heeft terecht overwogen dat het project geen wijziging van niet-ingrijpende aard betreft, gelet op de te verwachten gevolgen daarvan voor omwonenden en de overige gebruikers van de bewuste locatie.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 04-10-2017

ECLI: ECLI:NL:RVS:2017:2663

Zaaknummer: 201702614/1/A1

Wetsartikelen: 2.1 lid 1 onderdeel c Wabo, 2.12 lid 1 aanhef en onderdeel a onder 3° Wabo en 4 aanhef en onderdeel 8 bijlage II Bor

RECHTSPRAAK

Zaanstad/omgevingsvergunning steigers

Omgevingsvergunning en voorbereidingsbesluit. Aanhoudingsplicht. Toetsingskader bij vervallen uitbreidingsplan.

Dat ter plaatse geen bestemmingsplan geldt, waaraan een aanvraag kan worden getoetst, maakt niet dat de aanhoudingsplicht niet is komen te vervallen. De aanhoudingsplicht strekt tot bescherming van het planologische regime van het nieuwe bestemmingsplan, dat, naar de laatste inzichten, het meest wenselijke is. Dat de aanhoudingsplicht vervalt als het nieuwe bestemmingsplan niet binnen de in artikel 3.8, eerste lid, aanhef en onderdeel e, van de Wro gestelde termijn wordt vastgesteld, is onder meer om de bescherming, die met die plicht wordt bewerkstelligd, in de tijd te begrenzen. Op een ingediende aanvraag om omgevingsvergunning dient dan te worden beslist overeenkomstig het op dat moment geldende planologisch regime, ook indien dat vanwege het ontbreken van een geldend bestemmingsplan gebrekkig is.

De gronden op grond waarvan een vergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de Wabo moet worden geweigerd, zijn opgenomen in artikel 2.10, eerste lid, van de Wabo. Een voorbereidingsbesluit en een ontwerpbestemmingsplan zijn daarin niet opgenomen. Nu ten tijde van het nemen van de besluiten geen bestemmingsplan, beheersverordening of exploitatieplan, of regels die zijn gesteld krachtens artikel 4.1, derde lid, of 4.3, derde lid, van de Wro, van kracht was of waren, kon de aanvraag alleen worden geweigerd op een van de andere gronden van artikel 2.10, eerste lid, van de Wabo, waaronder de stedenbouwkundige bepalingen van de Bouwverordening.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 27-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RVS:2017:2596

Zaaknummer: 201607251/1/A1

Wetsartikelen: 3.7 lid 4 Wro, 3.8 lid 1 aanhef en onderdeel e Wro, 2.1 lid 1 aanhef en onderdeel a en c Wabo, 2.10 lid 1 Wabo en 3.3 lid 2 aanhef en onderdeel b Wabo

RECHTSPRAAK

Zwolle/omgevingsvergunning vrijetijdscentrum

Relativiteitsbeginsel en goed ondernemersklimaat.

Het is niet op voorhand uitgesloten dat de realisering van het vrijetijdscentrum op het perceel, gelet op de voorziene horeca, zal leiden tot een minder goed ondernemersklimaat voor twee appellanten (ondernemers) door onder meer een vermindering van het aantal klanten en daardoor tot een daling van omzet en inkomsten en een nadelige invloed op de verhuurbaarheid van de door een van ondernemers gehuurde bedrijfsruimte, die in eigendom is bij de andere ondernemer. Gelet hierop bestaat geen aanleiding voor het oordeel dat artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onderdeel a, onder 2°, van de Wabo kennelijk niet strekt tot bescherming van de belangen van deze ondernemers.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 20-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RVS:2017:2560

Zaaknummer: 201607365/1/A1

Wetsartikelen: l 8:69a Awb, 2.12 lid 1 aanhef en onderdeel a onder 2° Wabo en 4 aanhef en onderdeel 9 bijlage II Bor

RECHTSPRAAK

Peel en Maas/planschade

Peildatum toekomstige inkomensschade.

Casus

Breebronne exploiteert het recreatiepark Breebronne. Het recreatieterrein heeft een oppervlak van ruim 35 ha. Centraal in het gebied ligt een waterplas van circa 3 ha, met aan de zuidoostelijke kant een strand. Ten (noord)westen van de waterplas staan 203 chalets, waarvan de opstal in eigendom is van derden. Ten noordoosten en ten zuidwesten van de waterplas zijn circa 300 toeristische staanplaatsen gelegen, evenals een tentenveld. Op het recreatieterrein zijn naast de receptie, twee sanitairgebouwen, een parkeerterrein, een winkel en een restaurant onder meer nog een subtropisch zwembad, een aantal speel- en sportweiden en een hondenuitlaatweide aanwezig. Voorts is op een afgescheiden deel ten noorden van de waterplas huisvesting voor arbeidsmigranten gerealiseerd.

Partij A heeft het college bij brief van 18 februari 2010 verzocht om een vergoeding van de planschade die hij stelt te hebben geleden als gevolg van, voor zover thans van belang, de inwerkingtreding van de bestemmingsplannen 'Glastuinbouw Siberië' in 1996, 'Buitengebied 1997' in 1998 en 'Projectvestiging Glastuinbouwgebied Siberië' in 2009, alsmede als gevolg van een viertal verleende vrijstellingen. Al deze besluiten hebben betrekking op gronden gelegen ten noorden en noordoosten van het recreatieterrein. Volgens partij A hebben de besluiten een vergaande 'verglazing' van de omgeving tot gevolg, waardoor de aantrekkelijkheid van de omgeving, waaronder de rust en stilte daarvan, wordt aangetast. Bovendien heeft de verglazing veel overlast in de vorm van assimilatieverlichting en meer industrieel verkeer tot gevolg. De schade bestaat uit zowel vermogens- als inkomensschade, aldus partij A.

De rechtbank heeft de StAB ingeschakeld. De StAB heeft in het verslag van 26 juni 2015 planvergelijkingen gemaakt tussen ieder van de door partij A genoemde besluiten en de daarvoor geldende planologisch regimes. Ten aanzien van de schade heeft de StAB een onderscheid gemaakt tussen inkomensschade en waardedaling van het recreatieterrein. Over de inkomensschade heeft de StAB uiteengezet dat deze pas kan optreden op het moment dat de feitelijke situatie wijzigt. Nu de planologische mogelijkheden uit het bestemmingsplan

‘Projectvestiging glastuinbouw Siberië’ die nadeel opleveren feitelijk nog niet zijn gerealiseerd, is de schadepriode thans nog niet aangevangen, zodat aannemelijk is dat de planologische mutatie thans nog niet heeft geleid tot inkomensderving.

De rechtbank is in navolging van de StAB tot het oordeel gekomen dat van alle door partij A bedoelde planologische maatregelen alleen het bestemmingsplan ‘Projectvestiging glastuinbouw Siberië’ een voor hem planologisch nadeel tot gevolg heeft, namelijk voor zover daarbij de bouw van kassen op circa 50 m ten noorden van het recreatieterrein mogelijk is gemaakt. Voorts heeft de rechtbank de conclusie gevolgd van de StAB dat dit nadeel uitsluitend tot vermogens- en niet tot inkomensschade heeft geleid.

Rechtsvraag

Heeft planologische mutatie niet tot inkomensschade geleid, nu het nadeel feitelijk nog niet is gerealiseerd?

Uitspraak

Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen heeft de datum waarop het gestelde schadeveroorzakende besluit in werking is getreden te gelden als peildatum voor het antwoord op de vraag of ten gevolge van een onherroepelijk geworden besluit als bedoeld in artikel 6.1, tweede lid, van de Wro schade is geleden. Voor de stelling dat dit anders zou zijn voor schade in de vorm van inkomensderving dan voor schade in de vorm van waardevermindering van de onroerende zaak en dat alleen sprake kan zijn van inkomensderving in geval van een feitelijke wijziging van de situatie, biedt de Wro geen aanknopingspunten. Een dergelijke lezing is ook niet te verenigen met artikel 6.1, eerste lid, van de Wro, op basis waarvan niet alleen geleden, maar ook nog te lijden schade voor tegemoetkoming in aanmerking komt, noch met het vierde lid van deze bepaling, waarin is neergelegd dat een aanvraag voor een tegemoetkoming in schade binnen vijf jaar na het onherroepelijk worden van de gestelde schadeoorzaak moet zijn ingediend. Bovendien past een dergelijke lezing niet bij het in de jurisprudentie van de Afdeling geformuleerde uitgangspunt dat bij berekening van de omvang van de inkomensschade mag worden betrokken dat een onderneming na de inwerkingtreding van de schadeveroorzakende planologische maatregel nog geruime tijd op dezelfde wijze geëxploiteerd kon worden en daarmee eenzelfde inkomen gegenereerd kon worden als voorafgaand aan de inwerkingtreding van die maatregel (vgl. de uitspraken van de Afdeling van 24 december 2013, ECLI:NL:RVS:2013:2580 en 24 september 2014, ECLI:NL:RVS:2014:3473).

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 20-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RVS:2017:2553

Zaaknummer: 201601446/1/A2

Wetsartikelen: 6.1 Wro

RECHTSPRAAK

Staat der Nederlanden

Het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) voldoet niet aan de daarvoor in de Europese en Nederlandse regelgeving gestelde eisen. Opdracht om een luchtkwaliteitsplan vast te stellen dat aan de regelgeving voldoet.

Casus

Eiseressen hebben de Staat der Nederlanden gedaagd voor de rechtbank in kort geding en gevorderd dat de Staat alles doet of laat doen wat nodig is om te komen tot vaststelling van een luchtkwaliteitsplan dat zodanige maatregelen bevat dat wordt voldaan aan de wettelijke grenswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof en elke maatregel nalaat of doet nalaten waarvan kan worden verwacht dat deze leidt tot hernieuwde overschrijding van de grenswaarden voor deze stoffen.

Daartoe is onder meer aangevoerd dat de grenswaarden voor deze stoffen al jarenlang worden overschreden, het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) al jaren tekortschiet en dit programma geen vertaling is van de vereisten die worden gesteld in de Europese Richtlijn luchtkwaliteit.

Rechtsvraag

Handelt de Staat onrechtmatig jegens eiseressen?

Uitspraak

De Staat wordt veroordeeld om een luchtkwaliteitsplan vast te stellen dat aan de regelgeving voldoet. Het plan moet maatregelen bevatten die ervoor zorgen dat alle overschrijdingen op de kortst mogelijke termijn zullen zijn verdwenen. Ook wordt de Staat verboden om maatregelen te nemen die tot voortgaande of nieuwe overschrijdingen van de grenswaarden zullen leiden.

Grenswaarden

Europese regelgeving, die ook is vastgelegd in de Nederlandse wet, schrijft voor dat de hoeveelheid van verontreinigende stoffen in de lucht onder bepaalde grenswaarden moet worden gebracht en gehouden. De Staat is daarvoor verantwoordelijk. De termijn om aan de grenswaarden te voldoen is al geruime tijd verstreken, maar de grenswaarden voor fijnstof en stikstofdioxide worden nog steeds op meerdere locaties in Nederland overschreden.

Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)

Volgens de wet moet er bij overschrijdingen een plan worden gemaakt met maatregelen om op de kortst mogelijke termijn aan de grenswaarden te voldoen. De Staat heeft een plan opgesteld met maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren, te weten het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit plan voldoet niet aan de daarvoor in de Europese en Nederlandse regelgeving gestelde eisen. Zo geeft het NSL alleen een opsomming van generieke landelijke maatregelen, maar een opsomming van de per knelpunt te treffen maatregelen ontbreekt. Verder blijkt uit het plan niet dat de overschrijdingen op de kortst mogelijke termijn zullen zijn verdwenen. Het NSL geeft daarvoor een horizon van 2020 maar in het verleden is de termijn voor het bereiken van de grenswaarden al meermaals verplaatst.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 07-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2017:10171

Zaaknummer: C/09/532971/KG ZA 17/644

Wetsartikelen: titel 5.2 WMB (luchtkwaliteitseisen), 5.12 WMB, 5.12a WMB en 23 Richtlijn 2008/50/EG betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa

RECHTSPRAAK

minister van Defensie

Overlast AWACS-vliegtuigen en gebruik ander type vliegtuig ten onrechte niet onderzocht.

Casus

Afwijzing verzoek om maatregelen te treffen die leiden tot beëindiging van geluidhinder door AWACS-vliegtuigen. In maart 2016 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State bepaald dat de individueel ervaren overlast in kaart dient te worden gebracht en in overweging dient te worden genomen. Eiser voert aan dat de minister geen uitvoering heeft gegeven aan de uitspraak van de Afdeling.

Rechtsvraag

Is de uitspraak van de Afdeling voldoende nagekomen?

Uitspraak

In de uitspraak van maart 2016 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak de gestelde overlast als ernstig gekwalificeerd. De minister had onderzoek moeten doen naar de mate van overlast die alle gehinderden tegenwoordig van AWACS-vliegtuigen ervaren en de resultaten daarvan bij de beoordeling dienen te betrekken. De minister heeft dit nagelaten. Verder heeft de minister ook niet alle mogelijke maatregelen die de geluidhinder zouden kunnen beperken, kenbaar gemaakt. Een van deze maatregelen zou kunnen zijn dat de AWACS-vliegtuigen die het Nederlandse luchtruim mogen gebruiken niet de tegenwoordig in gebruik zijnde AWACS-vliegtuigen mogen zijn waarvan betrokkenen overlast ondervinden.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 06-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2017:8607

Zaaknummer: AWB 16-1959 en 16-2199

Wetsartikelen: 1 NAVO binnenvliegeregeling, 3:2 Awb en 7:12 Awb

RECHTSPRAAK

Texel/omgevingsvergunning

Schriftelijk verslag hoorzitting. Omgevingsvergunning voor afwijken. Niet voldaan aan in bestemmingsplan gestelde voorwaarden. Strikte uitleg voorwaarden. Rechtszekerheid belanghebbenden. In toekomst mogelijk wel voldoen aan voorwaarden maakt vergunningverlening niet mogelijk.

Ingevolge artikel 7:7 juncto artikel 7:13, zesde lid, van de Awb dient het advies van de commissie bezwaarschriften een verslag van het horen te bevatten. Uit de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 7:7 van de Awb blijkt dat met het verslag een schriftelijk verslag wordt bedoeld (*Kamerstukken II 1988/99, 21221, 3, p.151*). De plicht tot schriftelijke verslaglegging kan op verschillende wijzen worden vormgegeven; zo kan ook uit de beslissing op bezwaar volgen wat op de hoorzitting is besproken. Van het horen is geen schriftelijk verslag gemaakt. Ook uit het bestreden besluit blijkt niet wat op de hoorzitting is besproken. Het gebrek wordt met toepassing van artikel 6:22 Awb gepasseerd, aangezien een geluidsopname van de hoorzitting beschikbaar is.

Alleen indien aan alle voorwaarden voor toepassing van de binnenplanse afwijkingsbevoegdheid wordt voldaan, kan met een omgevingsvergunning worden afgeweken van het bepaalde in artikel 3, lid 4.4 van de planregels. Voorwaarden die ook, mede gelet op de rechtszekerheid van belanghebbenden, strikt dienen te worden uitgelegd. De rechtbank verwijst in dit kader naar de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 7 september 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BR6910, waar door de Afdeling is overwogen dat bij een binnenplanse afwijkingsmogelijkheid, mede gelet op de rechtszekerheid van belanghebbenden, in voldoende mate dient te zijn bepaald in welke gevallen en onder welke voorwaarden hiervan gebruik mag worden gemaakt. Nu niet aan alle gestelde voorwaarden wordt voldaan, was het college niet bevoegd de omgevingsvergunning te verlenen. Voor zover door het college nog het standpunt is ingenomen dat in de toekomst wel aan de gestelde voorwaarden kan worden voldaan, laat dit onverlet dat er op dit moment niet aan deze voorwaarden voldaan wordt.

De vernietiging van het bestreden besluit en herroeping van het primaire besluit hebben tot gevolg dat de procedure zich weer bevindt in de fase van de aanvraag, waarop verweerder een nieuw primair besluit dient te nemen. Het college dient te beoordelen of met toepassing van artikel 2.12, aanhef en onderdeel a, onder 3°, van de Wabo vergunningverlening mogelijk is. Het college zal diens beslissing gelet op het bepaalde in artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wabo, dienen voor te bereiden op grond van de in afdeling 3.4 van de Awb neergelegde uniforme openbare voorbereidingsprocedure.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 22-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2017:7794

Zaaknummer: HAA 17/561

Wetsartikelen: 7:7 Awb, 2.1 lid 1 aanhef en onderdeel c Wabo, 2.12 lid 1 aanhef en onderdeel a onder 1° Wabo, 2.12 lid 1 aanhef en onderdeel a onder 3° Wabo en 3.10 lid 1 aanhef en onderdeel c Wabo

RECHTSPRAAK

Houten/handhaving

In vooruitzicht stellen besluitvorming. Besluit op bezwaar. Afdeling 3.4 Awb. Ten tijde van bezwaar ontwerpbesluit ter inzage.

De keuze van het college om besluitvorming (wijziging omgevingsvergunning) in het vooruitzicht te stellen, verdraagt zich niet met artikel 7:11 van de Awb. De rechtbank leidt uit een uitspraak van de ABRvS van 18 mei 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:1311) af dat, als naar aanleiding van een bezwaar, een besluit moet worden genomen dat met toepassing van afdeling 3.4 Awb wordt voorbereid, een besluit volledig is in de zin van artikel 7:11, tweede lid, van de Awb indien een afzonderlijk ontwerpbesluit ter inzage is gelegd ten tijde van het besluit op bezwaar.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 11-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2017:4807

Zaaknummer: UTR 16/939

Wetsartikelen: 7:11 Awb